

03.07.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

Irak'ta Haşd eş-Şaabi büroları kapatılacak... Irak Başbakanı Adil Abdülmehdi, Haşd eş-Şaabi güçlerinin ismini taşıyan tüm büroların kapatılması yönünde talimat verdi. Irak Silahlı Kuvvetler Başkomutanı olarak Abdülmehdi, Haşd eş-Şaabi ile ilgili bir dizi talimatın yer aldığı askeri kararname yayımladı. Kararnamede, Irak ordusunun bir parçası olan Haşd eş-Şaabi güçlerinin Başkomutanın emirleri doğrultusunda hareket etme yükümlülüğü olduğu ve söz konusu yapıdan da Başbakanın atayacağı kişinin sorumlu olacağı belirtildi. Terör örgütü IŞİD'le savaş sırasında milis gücüne bağlı grupların kullandığı tüm isimlerden vazgeçileceği bildirilen kararnamede, bu isimler yerine 'tugay' ve 'alay' gibi askeri tanımların kullanılacağı aktarıldı. Diğer yandan Sadr Hareketi lideri Mukteda es-Sadr, harekete bağlı milis gücü Seraya es-Selam'ın lağvedilmesi talimatı verdi. Sadr, Irak Başbakanı Abdülmehdi'nin Haşd eş-Şaabi'ye bağlı büroların kapatılması kararının ardından sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı açıklamada, Seraya es-Selam'ın feshedildiğini, tüm bürolarının kapatılması talimatını verdiğini duyurdu.

BM'den İran'a 'nükleer anlaşmaya bağlı kalma' çağrısı... BM, İran'ın zenginleştirilmiş uranyum stok limitinin nükleer anlaşmada belirtilen 300 kilogram stok seviyesini aştığını açıklamasının ardından Tahran'a 'nükleer anlaşmaya bağlı kalma' çağrısında bulundu. Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreter Sözcüsü Stephane Dujarric, günlük basın brifinginde İran'ın zenginleştirilmiş uranyum stok limitini artırmasına ilişkin açıklamada bulundu. İran'ın bu kararının 'endişe verici' olduğunu aktaran Dujarric, "İran İslam Cumhuriyeti'nin bu kararı anlaşmanın korunmasına yardımcı olmayacak ve İran halkını anlaşmanın somut ekonomik faydalarından mahrum bırakacak" dedi.

Husilerden Suudi Arabistan'ın Abha Havalimanı'na saldırı... Suudi Arabistan'ın Uluslararası Abha Havalimanı'na, Husiler tarafından saldırı düzenlendiği bildirildi. Suudi Arabistan'ın

resmi haber ajansı SPA'ya göre, Arap Koalisyonu Sözcüsü Albay Turki el-Maliki, Husiler tarafından Abha Havalimanı'na saldırı düzenlendiğini açıkladı.

İranlı üst düzey yetkili: ABD bize saldırırsa İsrail'in yarım saatlik ömrü kalır... İran Meclisi Milli Güvenlik ve Dış İlişkiler Komisyonu'na bağlı Nükleer Alt Komisyonu Başkanı Mücteba Zünnur, ABD'nin İran'a saldırması durumunda İran'ın yarım saat içerisinde İsrail'i haritadan sileceğini öne sürdü. Tahran merkezli Arapça yayın yapan Al Alam kanalına açıklamalarda bulunan İran Meclisi Milli Güvenlik ve Dış İlişkiler Komisyonu'na bağlı Nükleer Alt Komisyonu Başkanı Mücteba Zünnur, ABD Başkanı Donald Trump'ın sadece parayı düşünen bir iş adamı olduğunu, savaşın adamı olmadığını söyledi.

Lavrov'dan İran'a çağrı: Duygularınıza yenilmeyin... Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, İran'ı Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (UAEK) ile yapılan garanti anlaşmasının temel hükümlerini yerine getirme, duygularına yenik düşmeme ve soğukkanlılığını koruma çağrısı yaptı. İrlandalı mevkidaşı Simon Coveney'le Moskova'da yaptığı görüşmeden sonra düzenlenen basın toplantısında konuşan Lavrov, İran'ın 300 kilogramlık uranyum stok tavan sınırını aşması konusunda, "İranlı meslektaşlarımızı soğukkanlı davranmaya, hiçbir halükarda duygularına yenilmemeye ve UAEK ile yapılan garanti anlaşmasının ve buna ait ek protokolün temel hükümlerini yerine getirmeye çağırıyoruz" dedi.

İsrail: Yaptığı hatalar İran'ı savaşa götürebilir, İsrail her türlü senaryoya karşı hazırlık yapıyor... Reuters'ın haberine göre Herzliya'da gerçekleşen uluslararası güvenlik konferansında konuşan İsrail Dışişleri Bakanı Yisrael Katz, "Gri bölgede yaptığı yanlış hesaplar İran'ı kırmızı bölgeye, yani savaşa götürebilir. Bu yüzden askeri çatışma olasılığının varlığı göz önünde bulundurulmalı ve buna hazırlıklı olmalıyız. Bu nedenle İsrail, her türlü senaryoya karşı kendi hazırlığını yapmayı sürdürüyor" ifadelerini kullandı.

İran'dan nükleer anlaşmaya tam uyum için AB'ye çağrı... İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, ülkesinin Ortak Kapsamlı Eylem Planı (JCPOA) olarak adlandırılan nükleer anlaşmaya tam uyumunun, Avrupa ülkelerinin Tahran'a yönelik ekonomik yükümlülüklerini yerine getirmesine bağlı olduğunu belirtti.

Suriye: İsrail'in füze saldırılarına iki misliyle karşılık vermeye hazırız... Suriye Dışişleri Bakan Yardımcısı Faysal Mikdad, İsrail'in füze saldırılarına iki misliyle karşılık vermeye hazır olduklarını belirtti. Suriye Dışişleri Bakanı Velid Muallim ve İran Dışişleri Bakanlığı'nın özel politik konulardan sorumlu Baş Bakan Yardımcısı Ali Asker Hacı arasındaki görüşmenin ardından basın toplantısında konuşan Mikdad, "Suriye her zaman iki misliyle karşılık vermeye hazır" dedi.

Türkiye-İran arasında güvenlik iş birliği mutabakatı imzalandı... Türkiye ile İran emniyet teşkilatları arasında terör örgütleri, uyuşturucu ve kaçak göçle mücadelenin yanı sıra sınırlardaki güvenliğin sağlanmasında iş birliğine yönelik mutabakat metni imzalandı. Emniyet Genel Müdürü Celal Uzunkaya, İran'ın başkenti Tahran'daki temasları kapsamında İran Polis Teşkilatı Komutanı General Hüseyin Eşteri ile bir araya geldi. İki ülke arasındaki güvenlik, terörle mücadele ve sınırdaki yasa dışı geçişler gibi konuların ele alındığı heyetler arası görüşmenin ardından Uzunkaya ve Eşteri, Türkiye ile İran arasında terör, uyuşturucu ve kaçak göçle ortak mücadeleyi öngören mutabakat metnini imzaladı. İmza töreninin ardından gazetecilere açıklamalarda bulunan Emniyet Genel Müdürü Uzunkaya, Türkiye ile İran polis teşkilatları arasında geçmişten bugüne devam eden iş birliğinin daha da ileriye götürülmesi noktasında bir mutabakat oluştuğunu ve bunu protokole bağladıklarını söyledi. İki ülkenin terör, uyuşturucu ve son yıllarda öne çıkan göçmen kaçakçılığı ile mücadele gibi ortak paydalı birçok sorunu olduğuna dikkati çeken Uzunkaya, bunların çözümü için iş birliğinin önem arz ettiğini belirtti. Uzunkaya, "Türkiye ve İran'ın güvenlik birimleri olarak gücümüzü, irademizi, bilgilerimizi ve tecrübelerimizi paylaşıp birleştirmemiz halinde her türlü ortak sorunun çözümünde önemli aşamalar katedeceğimize inanıyoruz." dedi.

Irak Başbakanı Abdulmehdi: Haşdi Şabi bürolarının kapatılması kararnamesiyle güvenlik kontrol altına alınacak... Irak Başbakanı Adil Abdulmehdi, Haşdi Şabi'nin bürolarının kapatılmasını içeren kararnameyle, milis grupları ve ülkedeki güvenlik durumunun kontrol altına alınacağını söyledi. Abdulmehdi, Bağdat'taki haftalık Bakanlar Kurulu toplantısının ardından kameraların karşısına geçti. Gazetecilerin sorularını yanıtlayan Abdulmehdi, Haşdi Şabi'nin bürolarının kapatılmasına ilişkin konuştu. "Haşdi Şabi gruplarının düzene sokulmasının zamanı geldi." diyen Abdulmehdi, "Haşdi Şabi gruplarından kararnameyi memnuniyetle karşıladıkları yönünde mesajlar aldık. Bu kararnameyle Haşdi Şabi

çalışanlarının da hakları garanti altına alınacak ve oradaki gruplarla Irak'taki güvenlik durumunun kontrol altına alınması da sağlanacak." dedi.

Uluslararası Güvenlik Birliği'nin ilk ortak tatbikatı sona erdi... BAE, Fransa, İtalya, Bahreyn, Fas, İspanya, Senegal, Singapur ve Slovakya'dan oluşan Uluslararası Güvenlik Birliği'nin Abu Dabi ev sahipliğinde düzenlenen ilk ortak tatbikatı sona erdi. BAE resmi ajansı WAM'ın haberine göre, BAE İçişleri Bakanı Seyf bin Zayid Al Nahyan ISA'ya üye ülkelerden 50 kolluk kuvveti temsilcisinin katıldığı tatbikatın sona erdiğini açıkladı.

'BAE Başbakanı el Maktum'un eşi Prenses Haya İngiltere'ye sığındı'... Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Devlet Başkan Yardımcısı, Başbakanı ve Dubai Emiri Şeyh Muhammed bin Raşid Al Maktum'un eşi Prenses Haya'nın, kocasını terk ettiği ve saklandığı İngiltere'nin başkenti Londra'da 'korku içinde yaşadığı' ileri sürüldü. BBC'nin haberine göre, 69 yaşındaki Al Maktum'un 6 eşinden biri olan 45 yaşındaki Prenses Haya geçtiğimiz aylarda iltica başvurusunda bulunmak için kaçtığı Almanya'dan sonra Londra'ya geçti ve burada saklanıyor. BAE'nin, Haya'nın iadesini istemesi halinde İngiltere ile bu ülke arasında diplomatik bir kriz yaşanabileceği belirtiliyor. Haya'nın da böyle bir talep karşısında İngiliz Yüksek Mahkemesi'nde hakkını aramaya hazırlandığı iddia ediliyor.

Libya'nın başkenti Trablus'un doğusundaki Tajoura'da bulunan göçmen kampına yapılan hava saldırısında en az 40 kişi hayatını kaybetti... Libya'nın başkenti Trablus'un doğusundaki Tajoura'da bulunan göçmen kampına yapılan hava saldırısında en az 40 kişi hayatını kaybetti, 80 kişi de yaralandı. Göçmen kampı bir askeri üssün yanında yer alıyordu. 2011 yılında Muammer Kaddafi'nin NATO desteği ile devrilmesinden bu yana çatışmaların devam ettiği Libya'nın başkentinde bulunan hükümet, saldırıdan General Halife Hafter'i sorumlu tutarak onu "savaş suçlusu" ilan etti.

Irak Federal Polisi'ne bağlı güçler Kerkük'ten çekildi... Irak Kürdistan Bölgesi'ne (IKB) yakın askeri kaynaklar, 5'inci Tümen'in Kerkük'ün güneyinden çekilmeye başladığını ve bu tümene bağlı bir tugayın kent merkezinden tamamen çekildiğini aktardı. Kerkük'ün Hawice ilçesinde konuşlu bulunan güçlerin ise, Irak'ın başkenti Bağdat'a doğru yola çıktığı ve yerlerini Irak ordusunun 15'inci Tümen'inin almasının beklendiği kaydedildi. Önümüzdeki günlerde federal polis güçlerinin Kerkük sınırlarından tamamen çekileceği ve yerlerini Irak

ordusuna bağlı birliklerin alacağı kaydedildi. Kaynaklara göre, federal polise bağlı 3'üncü Tümen'in yerini orduya bağlı 11'inci Tümen'in, federal polise bağlı 6'ncı Tümen'in yerini de orduya bağlı 6'ncı Tümen'in alması bekleniyor. Kerküklü güvenlik kaynaklarına göre, önümüzdeki birkaç gün içerisinde Kerkük'teki üst düzey güvenlik makamlarında görev değişikliğine gidilecek.

AVRUPA – AB

AB Komisyonu'na ilk kez bir kadın başkan: Almanya Savunma Bakanı Ursula Von Der Leyen'in atanmasında uzlaşıldı... Avrupa Birliği ülkelerinin liderliği, AB Komisyonu Başkanlığı'na Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen'in getirilmesi konusunda uzlaştı. Komisyon başkanlığını daha önce Jean Claude Juncker yürütüyordu. Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerin liderleri, AB Komisyon Başkanlığına Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen, AB Konseyi Başkanlığına Charles Michel, AB Yüksek Temsilciğine Josep Borrell, Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanlığına ise Christine Lagarde'ın atanması konusunda mutabık kaldı.

Avrupa Parlamentosu'nda başkan adayları belirlendi... Başkanlığını İtalyan Antonio Tajani'nin yürüttüğü Avrupa Parlamentosu'nda başkanlık koltuğu için 4 aday yarışacak. Buna göre seçimlerde, Sosyal Demokratlar'ın (S&D) adayı İtalyan David Maria Sassoli, Avrupa Yeşiller Partisi'nin (EFA) adayı Alman Ska Keller, Avrupa Birleşik Solu-İskandinav Yeşil Solu'nun (GUE/NGL) adayı İspanyol Sira Rego ve Avrupa Muhafazakarları ve Reformistleri (ECR) adayı Çekyalı Jan Zahradil, oy isteyecek.

Avrupa Parlamentosu'nda Brexitçilerden marş protestosu... Avrupa Parlamentosu'nun (AP) yeni dönemi İngiliz Brexit Parti'sinden 29 milletvekilinin Avrupa marşı okunduğu sırada sırtını dönerek Avrupa'yı protesto etmesiyle başladı. AP Genel Kurulu, mayıs ayında düzenlenen seçimlerin ardından Fransa'nın Strazburg kentinde ilk kez toplandı. Açılış oturumunda, İngiltere'deki Brexit Partisi'nden 29 milletvekili Avrupa marşı okunduğu sırada Avrupa'yı protesto etmek sırtlarını döndü.

Yunanistan, Başbakan Aleksis Çipras'ın talebi üzerine 300 sandalyelik parlamentoyu yenilemek için erken genel seçime gidiyor... Yunanistan 7 Temmuz tarihinde Başbakan

Aleksis Çipras'ın talebi üzerine 300 sandalyelik parlamentoyu yenilemek için erken genel seçime gidiyor. Yapılan son kamuoyu yoklamaları ana muhalefetteki merkez sağ Yeni Demokrasi (ND) Partisi'nin Çipras'ın liderliğindeki solcu Syriza'nın önünde olduğunu gösteriyor. Ülkede elde ettiği büyük desteği kaybettiğini belirterek daha önce Çipras'a istifa çağrısında bulunan Yeni Demokrasi Partisi lideri Kyriakos Mitsotakis seçimlerin en iddialı ismi olarak dikkat çekiyor.

ABD

G20'de Ivanka videosunu yayımlayan Fransa Cumhurbaşkanlığı: ABD Başkanı'nın kızını utandırmak istemezdik... Ivanka Trump'ın G20'de dünya liderlerinin sohbetine zorla katılmaya çalıştığı görüntüler sosyal medyada alay konusu olurken, videoyu yayımlayan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un ofisi açıklama yapmak zorunda kaldı.

ABD, Afganistan'da 'mini drone' kullanacak... Afganistan'daki Amerikan ordusunun çok yakında 'Siyah Eşek Arısı' adıyla geliştirilen mini drone kullanmaya başlayacağı açıklandı. Amerikan askerlerine yakınlarındaki tehlikeleri daha iyi taramaları için gerçek zamana yakın görüntü sağlayacak olan ve 'Siyah Eşek Arısı' olarak adlandırılan (Black Hornet) mini drone'ların özellikle yaya askerlere savaş alanında yardımcı olmaları amaçlanıyor.

ABD'li Senatör Graham: Türkiye S-400'leri aktive etmezse yaptırımların etrafından dolanılabilir... ABD'li Senatör Lindsey Graham, Türkiye'nin Rusya'da alacağı S-400 hava savunma sistemlerini aktive etmemesi ve Amerikan yapımı Patriot'ları alması karşılığında yaptırımlardan kaçınabileceğini savundu. CBS kanalında yayınlanan 'Face the Nation' (Ulusla Yüzleşin) adlı programa katılan Cumhuriyetçi Senatör Lindsey Graham, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın G20 Zirvesi'nin ardından yaptığı "Yaptırım söz konusu olmayacağını Trump'tan duymuş olduk" sözlerine atıfta bulunan Graham, bu tarz bir diyalogun geçtiğinden 'kuşkulu' olduğunu söyledi.

Afganistan için 'teröristlerin Harvard'ı' diyen Trump, ABD askerlerini geri çekme konusunda endişeli... Ülkesinin askeri müdahalelerini sonlandırma vaadiyle koltuğa oturan ABD Başkanı

Donald Trump, Afganistan'daki Amerikan birliklerini geri çekmek istediğini, ancak ülkenin terörist saldırılar için üs olarak kullanılmasından endişe ettiğini söyledi. Donald Trump, yeterli hazırlık yapmadan Afganistan'ı terk etmeleri durumunda, ülkede terör unsurlarının güçlenip ABD'ye saldırı için bir zemin olabileceğinden endişe ettiklerini söyledi.

Beyaz Saray'da acil durum mu?: ABD Başkan Yardımcısı'nın programında ani değişiklik...

Mike Pence'in programının iptal edilerek Beyaz Saray'a çağrıldığı iddiası kamuoyunda soru işaretleri uyandırdı.

RUSYA

Rusya Donanması adına araştırma yapan denizaltı aracında yangın: 14 denizci öldü... Rusya Donanması adına okyanus tabanında araştırma yapmakla görevlendirilmiş denizaltı aracı batışta, ülke karasuları içerisindeyken çıkan yangında 14 denizcinin yaşamını kaybettiği belirtildi.

Kremlin: Putin foruma katılımını iptal etti, Savunma Bakanı Şoygu ile acil görüşme yapacak... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rusya lideri Vladimir Putin'in 'Rusya Nehirleri' adlı foruma katılımını iptal ettiğini ve en kısa zamanda Savunma Bakanı Sergey Şoygu ile görüşeceğini belirtti.

Matviyenko: AKPM'de Türk heyetiyle işbirliği için sabırsızlanıyoruz... Rus parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyi'nin Başkanı Valentina Matviyenko, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nde (AKPM) Türk heyetiyle işbirliği umduklarını belirterek, "Orada değiştirilecek çok şey var" dedi.

Matviyenko'dan Şentop'a: Rusya ve Türkiye, Suriye'nin bölünmesinin önlenmesine katkıda bulundu... Rusya Federasyon Konseyi Başkanı Valentina Matviyenko, Rusya ve Türkiye'nin Suriye krizi sırasında yaptığı işbirliğinin ülkenin büyük bölümünün teröristlerden temizlenmesine ve Suriye'nin bölünmesinin önlenmesine katkı sunduğunu belirtti. TBMM Başkanı Mustafa Şentop'la görüşmesi sırasında açıklamalarda bulunan Matviyenko, "Suriye'nin sorunlarının çözümü için İran'ın katılımıyla yürüttüğümüz işbirliği, bu ülkedeki krizin sona erdirilmesi için siyasi diyalog kurulması uluslararası ilişkilerde önemli bir faktör.

Rusya ve Türkiye'nin çabaları sayesinde Suriye topraklarının büyük bölümünün teröristlerden temizlenmesi, ülkenin egemenliğinin korunması ve Libya veya Irak senaryolarına benzer şekilde Suriye'nin parçalanmasının önlenmesi mümkün oldu" dedi.

Rus Dışışleri: İsrail'in Suriye'ye saldırıları endişe verici... İsrail'in Suriye'ye yönelik güç kullanımının bölgenin istikrarını tehdit ettiğini belirten Rusya Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Zaharova, İsrail'in saldırılarının Moskova'da endişeyle izlendiğini vurguladı. Rusya Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, basın mensuplarının sorusu üzerine, İsrail Hava Kuvvetleri'ne ait 6 avcı uçağının Lübnan hava sahasına geçerek Şam ve Humus'un bazı noktalarını hedef aldığını ifade etti.

TÜRKİYE

Türkiye-İran arasında güvenlik iş birliği mutabakatı imzalandı... Türkiye ile İran emniyet teşkilatları arasında terör örgütleri, uyuşturucu ve kaçak göçle mücadelenin yanı sıra sınırlardaki güvenliğin sağlanmasında iş birliğine yönelik mutabakat metni imzalandı. Emniyet Genel Müdürü Celal Uzunkaya, İran'ın başkenti Tahran'daki temasları kapsamında İran Polis Teşkilatı Komutanı General Hüseyin Eşteri ile bir araya geldi. İki ülke arasındaki güvenlik, terörle mücadele ve sınırdaki yasa dışı geçişler gibi konuların ele alındığı heyetler arası görüşmenin ardından Uzunkaya ve Eşteri, Türkiye ile İran arasında terör, uyuşturucu ve kaçak göçle ortak mücadeleyi öngören mutabakat metnini imzaladı. İmza töreninin ardından gazetecilere açıklamalarda bulunan Emniyet Genel Müdürü Uzunkaya, Türkiye ile İran polis teşkilatları arasında geçmişten bugüne devam eden iş birliğinin daha da ileriye götürülmesi noktasında bir mutabakat oluştuğunu ve bunu protokole bağladıklarını söyledi. İki ülkenin terör, uyuşturucu ve son yıllarda öne çıkan göçmen kaçakçılığı ile mücadele gibi ortak paydalı birçok sorunu olduğuna dikkati çeken Uzunkaya, bunların çözümü için iş birliğinin önem arz ettiğini belirtti. Uzunkaya, "Türkiye ve İran'ın güvenlik birimleri olarak gücümüzü, irademizi, bilgilerimizi ve tecrübelerimizi paylaşıp birleştirmemiz halinde her türlü ortak sorunun çözümünde önemli aşamalar katedeceğimize inanıyoruz." dedi.

TBMM Başkanı Şentop: Vizelerin kaldırılmasıyla Rusya ile ilişkiler daha da ivme kazanacak... TBMM Başkanı Mustafa Şentop, vizelerin kaldırılmasının Ankara ve Moskova arasındaki ekonomik, sosyal ve insani ilişkilerinin gelişimine ivme kazandıracığını belirtti. Moskova’da, Rus parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyi’nin Başkanı Valentina Matviyenko’yu ziyaret eden Şentop, ülkeler arasında vize muafiyetine dönme fırsatının sağlanması durumunda bunun ekonomik, sosyal ve insani ilişkilerin gelişimine ivme kazandıracığından emin olduğunu söyledi.